בס"ד

מפגש לילי

א.

זה היה לפני כ-8 שנים.

בקיץ בני ברקי מהביל ומיוזע החלטתי לקחת את הבנים לטיול בצפון.

הבנים שלי הם בחורי ישיבות מלאי מרץ וזו היתה בדיוק חופשת הקיץ הקצרה שקיבלו.

גם הם חפצו להתרענן קצת בצפון.

מאחר והייתי בעבר מורה דרך ואיש טיולים מובהק גמלה בלבי ההחלטה להעניק להעניק לילדים (וגם לעצמי) טיול מרענן בחיק הטבע, הרחק מהאויר הלח של מישור החוף.

למחרת השכם בבקר יצאנו בסובארו סטיישן המיושן שלי צפונה. לצדי יושב שאול בן דודי, אף הוא אברך כולל כמוני, ומאחור התרווחו להם שלשת הבנים. בהמשך הצטרפה אלינו מכונית נוספת של בן דוד נוסף, וכך נסענו יחדיו אל הצפון הירוק.

הכל הלך יפה ולפי התוכנית. טבלנו בכנרת ולאחר מכן המשכנו לשדה נחמיה לשיט אבובים.

הדרך היתה יפה. שדות ירוקים ואויר נעים. ישובים משגשגים נראו מימין ומשמאל כשמדי פעם אני מספר לכולם את כל מה שידוע לי על כל ישוב וישוב, עוד מהתקופה בה למדתי גיאוגרפיה וארכיאולוגיה.

כשחלפנו על פני תל חצור בכביש העוקף החדש התגלו לפנינו בתי המשק של קיבוץ איילת השחר.

בן דודי שאל : מה הוא הישוב הזה. ואני סיפרתי לו שהוא רואה כעת את החלק הצפוני של קיבוץ איילת השחר, מה שנקרא ההרחבה. סיפרתי לו על בית ההארחה הותיק , ועל ענפי החקלאות של המשק, ואף על המפעל החדש ליצור תבניות ליציקת צמיגים.

שאול לא ידע את מה שהתחולל בזמן ההסברים בתוך ליבי.

עלו וצפו להם זכרונות רבים נוספים שהחזירו אותי 40 שנה אחורה.

הרי זה הקיבוץ של ירון לנדסמן שנפל באותו המרדף. שבו נפל אחי, סרן משה שהרבני, שהיה מ"פ בסיירת חרוב. בשנים הראשונות אחרי האסון שפקד את משפחתי, ואני עודני נער לפני גיוס, יצרתי קשר עם משפחת לנדסמן, זה החל עם האמא של ירון , הדסה, עם מנחם אחיו ועם רעיה אחותו. בתחילה היינו נפגשים בטקסים השנתיים ליד אנדרטת הצנחנים בתל נוף ולאחר מכן הייתי מבקר בהזדמנויות שונות אצל הדסה, ושאר בני המשפחה. כשהייתי בצבא בחיל רפואה ושרתתי כמדריך צוותים רפואיים בחולית הדרכה ארצית יצא לי לאמן את האח מנחם שעשה רענון במילואים כחובש קרבי. למנחם נולדו תאומים ולהם קרא ע"ש ירון שנפל ולשני ניר על שם בן משק שאף הוא נפל. גם רעיה אחותו הפכה להיות קצינת נפגעים ותמכה המשפחות שכולות. היו אלו שנים של עידוד ותמיכה הדדיים. ניסינו ליצור קשר עם משפחת אגסי מיפעת שגם בנם נפל באותו מרדף עם אחי אך ההורים שם העדיפו להסתגר עם כאבם.

משה שהרבני **ירון לנדסמן** **אריה אגסי**

ידיעות אחרונות

3 חיילי צה"ל נהרגו במירדף
בו חוסלה חוליה בת 8 חבלנים

מעריב

שלשה חיילי צה"ל נפלו בקרב עם חבלנים:
8 חבלנים שחדרו בעומק 11 ק"מ – נהרגו

מאז חלפו שנים רבות מאז, והקשר עם משפחת לנדסמן לא חודש.

מה גם שחזרתי בינתיים בתשובה, ונכנסתי לעולם החרדי השונה כל כך ממה שהכרתי קודם.

ולכן גם את כל המחשבות וההרהורים הללו, שעלו והציפו אותי טמנתי בתוכי פנימה, כשאני ממשיך לנהוג צפונה בכבישי הצפון היפים ועתירי הנוף.

בשעות אחר הצהריים המאוחרות, כשהחלו קרני השמש נוטות מערבה, התחלנו לשוב הביתה.
חיפשנו מקום בו נוכל לשבת ולאכול בחיק הטבע .

מאחר ונסענו דרומה לאורך הירדן הצעתי שבמקום להצטופף עם עוד רבים אחרים במקומות הומי מטיילים אני מכיר פינת חמד בשם **עין דבשה** שמצריכה הליכה של כעשר דקות מן הכביש. המטיילים הצעירים נענו בהתלהבות להצעה להכיר מקום חדש. וכך נסענו לעין דבשה.

כשהגענו אמרתי להם : לדעתי יש כאן גם דרך כורכר שעולה עד סמוך למעין, הבה ננסה להגיע עם הרכב.

ואכן, עלינו בזהירות בדרך כורכר סלעית שהתמשכה כ-800 מ' עד שהגענו לסופה, ושם התגלה המעין ומבנה הטחנה היפה.

המקום היה פסטורלי לחלוטין .

האויר צלול, קולות שכשוך המים, והיינו לבד בתוך הנוף היפה.

סעדנו את לבנו, שכשכנו רגלינו במים הצלולים וכאשר התחיל להחשיך התארגנו לתזוזה.

הרכב הראשון כבר יצא לדרך ועמו בני הדודים מירושלים.

מאחר והיינו צריכים להגיע רק לבני ברק לא מהרנו במיוחד ורק כעבור כחצי שעה, כשהחשכה גברה, התיישבנו בסובארו והתחלנו לחזור.

לא לקחתי לתשומת לבי כשהגענו לכאן שהדרך המשובשת היתה מותאמת יותר לרכב 4 על 4 ולא לסובארו ישנה.

במהלך הנסיונות לתמרן במקום הצר, קדימה ואחורה במטרה לפנות לאחור הסובארו החלה להתחפר במקום. הפסקתי לתמרן וביקשתי מהבחורים לרדת ולדחוף.

הם ניסו לדחוף אבל תוך דקות ספורות הסובארו כבר התיישבה עם השאסי על אבן בזלת גדולה.

זהו. אין יוצא ואין בא.

כיביתי בחוסר אונים את המנוע ויצאתי החוצה לצורך בדיקה והערכת מצב.

עמדנו שם בחושך חמישה צעירים חרדים – ומחפשים מוצא מן הסבך אליו נקלענו.

חשכה כבדה מסביב.

באויר נשמעים קולות של מים מפכים, צרצרים המצרצרים בעוז, והמיית בעלי חיים ליליים בתחילת משמרתם.

ורק מדי פעם נשמע מרחוק רעש של מכונית, החולפת למטה בכביש . ואחר כך שוב שקט ודממה.

עשיתי חשבון פשוט :

אם ארד למטה ובחושך אנסה לעצור מכונית - מירב הסיכויים שכל נהג שפוי הרואה דמות חשוכה רק יגביר את לחיצתו על דוושת הגז.

וגם אם אזמין גרר - הוא יבוא רק למחרת בבוקר. ומי יערב לנו שהוא בכלל יסכים לטפס בדרך משובשת למקום הזה ?

וגם לצפות שאולי תגיע כעת בחושך עוד מכונית של מטייל שאולי תוכל לעזור לנו זה נראה כדבר מופקע מהדמיון.

וכי מה יש לאנשים לחפש בלילה במקומות כאלה ?

עמדנו נבוכים.

כל אחד מאתנו נשא בלבו תפילה .

מה עושים ? איך יוצאים מכאן ?

עברו עלינו מספר דקות של שקט.

ולפתע קולטות אזני טרטור של רכב בקרבת מקום.

לא האמנתי למשמע אוזני.

אמרתי בקול : חברה, מגיע לכאן רכב !

המטיילים לא האמינו לי. מה פתאום ?

והנה, לא פחות ולא יותר לאט לאט קולות המנוע קרבים והולכים.

ולפתע נתגלו אורות פנסי ג'יפ כשהוא מקרטע לאיטו ומטפס לאיטו לכיוון המקום שבו עמדנו.

הג'יפ התקרב ואני מסמן לנהג תנועת שלום.

הנהג הנדהם עצר, פתח את החלון, ומתוכו בצבץ ויצא ראש גדול עטור ברעמת תלתלים גדולה.

אי אפשר היה לטעות במראה הקיבוצניקי האופייני שלו.

הוא הסתכל על הדמויות השחורות והמוזרות העומדות בשקט ליד רכב דומם .

לא אתפלא אם נראינו בעיניו כיצורים שנחתו זה עתה מן החלל הישר לרחבה שעל יד המעין.

ואז שאל בתדהמה **: "מה אתם עושים פה ?!** "

התקרבתי לעברו ועניתי לו בביישנות :

"חיכינו שתבוא לחלץ אותנו. הסוברו שלנו פשוט התיישבה על אבן ".

והצבעתי לכיוון המכונית הדוממת שכאילו כבר התרכבלה בעצמה אחרי נסיעה ממושכת ומעייפת והתכוננה לשנת לילה נעימה.

ואז הקיבוצניק הזה שואל בתדהמה :

" **כמה שעות אתם כבר מחכים ככה** ? ! "

עניתי לו בקול נמוך וביישני, כמעט מתנצל :

"בערך שלוש דקות".

ואז הוא הכריז בקול (ציטוט מדויק):

"האלוהים שלח אותי לחלץ אתכם מכאן !"

נענינו בראשנו בהסכמה מלאה.

הנהג קפץ מהג'יפ בזריזות, וביקש מקבוצת הנערות שישבו מאחור לרדת (זה היה במסגרת סיור שטח לילי).

גם המלווה שישב לידו ירד. ומיד הנהג ניגש לחלק האחורי של הג'יפ להוציא חבלים וציוד חילוץ.

הבנות התיישבו להן בצד על הסלעים וצפו בסקרנות במחזה.

"לך, שב על ההגה ואל תעשה כלום, רק תחזיק חזק" פקד עלי.

וכך בעלטה מוחלטת הוא קשר מקדימה לרכב את חבלי הגרירה, נכנס לג'יפ ובעוצמת מנוע חזקה ניסה לחלץ אותי ממקומי.

הגיפ התאמץ מאד, העלה רעש רב, הגלגלים הסתובבו כמעט במקום, אך הסובארו לא נעה ולא זעה ממקומה. היה לה טוב ככה. עד שמצאה מקום נוח לרבוץ עליו !

הוא לקח רוורס, וניסה שוב, בתנופה ובזוית קצת שונה, ושוב לא הלך.

כולם עצרו נשימתם.

היצליח או לא?

בפעם השלישית, אט אט זזה הסובארו . בתחילה השמיעה קולות נאקה ושפשוף (שנשמעו כמו קולות של חוסר שביעות רצון ממי שמנסים להעיר אותו) אך לאט לאט זזה ממקומה וירדה מאבן הבזלת שעליו היתה תקועה.

הנערות פרצו מיד במחיאות כפיים.

המחלץ שלנו התעלם באבירות מהתשואות וניגש בזריזות להתיר את החבלים ולהחזירם למקום.

לא ידענו את נפשנו מרוב הכרת התודה.

וכי איך ניתן להודות לחברמ'ן הזה שנפל עלינו ממש משמיים ?

ניסיתי בחושך לשאול אותו לשמו והוא התחמק בענווה.

שאלתי אותו מהיכן הוא והוא אמר לי בצורה קצרה ומתחמקת :

" **מסתם איזה ישוב בסביבה**."

יתכן שחשב שאין לחרדים שחורים מהמרכז ידע גיאוגרפי בסיסי, או אולי שפשוט לא ראה בכך חשיבות מתוך ענוה אמיתית.

אך הצורך להכיר לו טובה, ועוד נוכח צניעותו והתחמקותו מכבוד, התחזק עוד יותר.

שאלתי שוב

" ובכל זאת ?"

ואז הפטיר לי בדרך אגב : " איילת השחר".

רק שמעתי את השם איילת השחר ומיד פרצה מתוכי השאלה המתבקשת :

" אז אתה אולי מכיר במקרה את משפחת לנדסמן ?"

ואז הוא קפא לרגע על מקומו, פנה אלי ושאל בתדהמה :

"אני לנדסמן ! "

ומיד הוסיף :

"ומאיפה <u>אתה</u> מכיר את משפחת לנדסמן ?"

ואז אמרתי לו מיד בקול שקט ובוטח, כאילו הייתי מורה דרך המקריא קטע היסטורי מתוך הכתב :

באיילת השחר היה גר ירון לנדסמן . לוחם צעיר שבגיל 17 עלה על מוקש ונפצע ובכל זאת התעקש לשרת ביחידה קרבית. הוא השתתף במרדף של סיירת חרוב בבקעת הירדן ונפל בתאריך 11.6.1969 ליד מחולה..

הוא הביט בי כאינו מאמין למשמע אזניו וקרא :

זה האח שלי !

כולם עצרו באותו רגע את נשימתם.

התדהמה היתה כה גדולה עד שלא יכולנו כמעט לדבר.

ואז הוא מתפכח ראשון ושואל את השאלה המתבקשת ::

ומאיפה <u>אתה</u> מכיר את לנדסמן ?

אך אני במקום לענות העדפתי להוביל אותו לתשובה.

"האם אתה זוכר מי עוד נהרג באותו מרדף ?"

הוא חשב לשניה ואמר מיד :

" אגסי ! "

אמרתי לו :

"נכון, אריה אגסי מיפעת.

אבל אתה גם זוכר את שמו של המפקד של אותו מרדף ?"

הוא שם יד על מצחו, חשב לרגע כמנסה להזכר, ופתאום עלה הדבר בידו :

נו. כן, זה היה , נו, שהרבני מרמת גן !

חייכתי אליו בחושך ואמרתי.

"ואני האח של שהרבני מרמת גן !"

מיד התחבקנו בחום ובהתרגשות

ובאותה שניה, בחושך, נפל גם לי האסימון .

"מנחם, זה אתה ? ! לא הכרתי אותך בחושך ! ועוד אחרי כל כך הרבה שנים !

תגיד, מה שלום אמא ? ומה שלום רעיה ?

ומה שלום התאומים ? אני זוכר שלאחד קראתם ירון ולשני על שם בן משק שנפל בשייטת, נכון ?

ומנחם עונה לי שאמא נמצאת בבית אבות בקיבוץ.

ולדבריו, " דיי משתעממת" כי בני גילה, אלה שעדיין יודעים אידיש, הולכים ונעלמים, ואין לה כמעט עם מי לדבר..

. הבטחתי לו בהזדמנות לבא ולבקר אותה ושלחתי דרכו ד"ש .

החלפנו ברכות ונסענו לדרכנו, נרגשים עד למאד.

ב.

חלפה שנה, ובשעה שהייתי עם רעייתי בנופש באזור הצפון הצעתי לה :

בואי נכנס לבקר את הדסה לנדסמן ואת משפחתה.

רעייתי הסכימה ואכן בשעת ערב לא מאוחרת נהגתי את רכבי בשערי המשק.

יצאתי מרכבי ליד רחבת החניה וחיפשתי מישהו בכדי שיוכל לעזור לנו.

לא היתה שם נפש חיה.

מה , הקיבוציניקים כבר הלכו לישון ?

אצלנו בבני ברק בשעה כזו הערב רק מתחיל !

פסעתי לכיוון רחבת הדשא החשוכה והשוממה ולפתע אני רואה דמות עוברת מרחוק.

התקדמתי לעברה במהירות ופניתי בהססנות לבקש עזרה.

תושב המקום נעצר, התבונן בי והמתין למוצא פי.

" תשמע, לא נעים לשאול, אבל יש לי שאלה קצת עדינה.

היינו רוצים לבקר אשה אחת בשם הדסה לנדסמן .

אבל אין לנו מושג איפה למצוא אותה ,ובכלל האם ... "

הוא הבין מיד את השאלה.

אך במקום לענות הוא משתהה, מסתכל עלי בסקרנות.

הייתי במבוכה.

מה הוא מביט בי ככה ?

הוא לא ראה אף פעם אדם חרדי מקרוב ? רק ב "מבט לחדשות" ?

אחרי רגע של שתיקה הוא שואל לפתע :

"תגיד לי, זה לא אתה ההוא מהמכונית שנתקעה בלילה במעין ?

הייתי בהלם.

*"נכון , אבל מאיפה **אתה** מכיר אותי ?"*

ואז הוא עונה :

"פשוט מאד, אני חבר של מנחם . הצטרפתי אליו לאותו טיול לילי וישבתי בג'יפ לידו .

ראיתי איך שנפגשתם ! "

בליבי הלמה ההתרגשות ומחשבה מהירה כבזק חלפה במוחי .

מה קורה פה ? כניסה אקראית ולא מתוכננת למשק בשעת לילה, כשבדיוק האדם הראשון שאתה פוגש ושנחלץ לעזרתך הוא "במקרה" אותו האדם שהיה עד ראיה לאותו אירוע שבגללו הגענו..

ואז הוא מספר לנו שהדסה כבר הלכה לבית עולמה, בסמוך לחג הפסח האחרון.

נפלה עלינו תחושה של החמצה ושל צביטה בלב.

אך עד מהרה החבר המקומי התקשר לרעיה ובישר לנו על הגעתנו למשק ומיד הוזמנו אחר כבוד לביתם החמים והנעים.

גם מנחם הצטרף לחגיגה, ורעיה כיבדה אותנו בתה צמחים ריחני וטוב, ועד מהרה גלשו וצפו הרבה סיפורים וזכרונות..

ג.

חלפו עוד מספר שנים.

לפני שבועיים, בחודש מאי 2017, נערך בספארי ברמת גן כנס יובל ה-50 ליסודה של סיירת חרוב המהוללת.

לכנס הגיעו ותיקי הלוחמים וכמובן גם משפחות הנופלים שבינתיים הפכו עם השנים למשפחה גדולה ומלוכדת.

הצלם של האירוע לא נח לרגע מהנצחת מפגשים מרגשים בין לוחמים ותיקים מכל השנים.

ואכן הוא מיד קלט את החיבוק החם והאמיץ והנרגש ביני ובין מנחם לנדסמן, 48 שנה לאחר נפילת האחים שלנו.

ולאחר הצילום והחיוכים מנחם פונה ואומר לי בקול סמכותי , אולי טיפה אפילו נפעם :

"אין לי היום ספק . האלו-הים, הוא זה ש"סידר" לנו את הפגישה באותו לילה ..."

יחזקאל שהרבני